

Type høringsinstans

- Kommune
 Menighetsråd/kirkelig fellestråd/bispedømmeråd
 Prost/biskop
 Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
 Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
 Annen offentlig instans
 Annen privat instans

Innledningsvis vil Sola menighetsråd gi uttrykk for at den valgte formen i høringen har vært vanskelig å behandle. Det har sammenheng med at spørsmålene er for kategoriske og skjemaet gir lite rom for nyansering. Innenfor de enkelte spørsmålskategorier har det vært behov for å klargjøre at det kan finnes ulike løsninger. Dette er det vanskelig å få gitt uttrykk for.

Det er videre vanskelig å følge et resonnement fordi det er liten innbyrdes sammenheng mellom spørsmålene og ikke noen naturlig progresjon. Det betyr at det er vanskelig å få frem linjer i mellom svaralternativene. Til sist vil vi også hevde at spørsmålene, slik de er formulert, kan tolkes forskjellig og at de terminologisk ikke er presise nok. Det har ført til behov for å supplere med kommentarer.

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Sola menighetsråd ser det som viktig at tros- og livssynsfrihet er en universell rettighet som gjelder alle landets borgere og at det er en offentlig oppgave å sikre disse rettigheter. Vi anerkjenner at det er enhver borgers rett å ha den troen man vil, gi uttrykk for den og til å dyrke sin religion alene eller sammen med andre og at det er en offentlig oppgave å bidra til at så kan skje. Vi ser det derfor som tjenlig at den rettslige forståelse av de aktuelle grunnlovsbestemmelser som i dag praktiseres i hovedsak videreføres, men at dagens grunnlovsbestemmelser (formuleringer) endres i henhold til dagens rettsoppfatning og praksis.

Vi er enig med utvalget i at dagens statskirkeordning ikke er i strid med rettslige krav til tros- og livssynsfrihet for alle landets borgere, men at statskirken, slik den i dag er forankret rettslig, byr på en rekke utfordringer vis a vis andre tros- og livssynssammenslutninger og ikke-troende.

Vi mener at det er nødvendig å finne løsninger innenfor spørsmålet om en religionspolitikk som på en bedre måte ivaretar den utvidede forståelse av tros- og livssynsfrihet enn de formuleringer som i dag finnes i Grunnlovens § 2, men også i andre Grunnlovsformuleringer.

Vi mener videre at de ordninger for likebehandling av tros- og livssynssamfunn som er etablert videreføres og at dette ikke er til hinder for at Den norske kirke, som omfatter 4/5 av

befolkningen, i noen grad behandles noe annerledes. Det er å betrakte som et samfunnsmessig fellesgode som flesteparten av befolkningen gjør bruk av. Det er en forutsetning at denne annerledesbehandling ikke kommer strid med antidiskrimineringsbestemmelser og er saklig begrunnet.

De prinsipper som bør ligge til grunn for en tros- og livssynspolitikk kan oppsummeres slik:

- Tros og livssynsfrihet må sikres alle landets borgere
- De ordninger for likebehandling av tros- og livssynssamfunn som er etablert videreføres.
- Det er ikke i strid med likebehandlingsprinsippet at Den norske kirke kan behandles noe annerledes.
- Stat og kommune må bidra til at tros- og livssynsmangfoldet kan utfolde seg blant annet ved hjelp av økonomiske støtteordninger.

2. Den norske kirke som statskirke:

- Bør fortsette
- Bør avvikles
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Spørsmålet er utformet for kategorisk. Begrepet "statskirke" kan forstås på flere måter. Når vi krysser av for "bør fortsette", utelukker ikke dette at det kan foretas endringer i grunnloven, og at hovedforankringen til staten kan være en egen særlov for kirken.

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- Grunnloven
- Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
- Lov om trossamfunn
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Også her oppleves svaralternativene kategoriske. Sola menighetsråd mener at forankringen først og fremst skjer ved en egen kirkelov vedtatt i Stortinget. Det er imidlertid ikke til hinder for at det også kan være Grunnlovbestemmelser som angår Den norske kirke.

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- Gjennom medlemsavgift
- Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
- Offentlig finansiering uten medlemsavgift
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Svaralternativene gir ikke mulighet til å forstå rekkevidden avvalget. Sola menighetsråd mener at kirken må finansieres av det offentlige uten noen obligatorisk medlemsavgift. Sola menighet vil likevel ikke mene at dette utelukker en delfinansiering ved midler gitt av menighetens medlemmer. Vi tror finansiering ved medlemsavgift i norsk tradisjon blir vanskelig å etablere dersom man tenker seg at kirken skal være åpen, inkluderende og landsdekkende. Vi vil likevel mene at det er behov for å legge til rette for den lokale menighets medansvar for kirkens økonomi.

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

4 stemmer Valgordningene bør være som i dag

1 stemme Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttede organer

3 stemmer Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

Sola menighetsråd mener at det uavhengig av ordning må være viktig å styrke de demokratiske ordninger. Vi vil likevel reservere oss mot å øke avstanden mellom menighetsråd og fellesråd ytterligere ved å ta bort den forbindelsen som det er i dag. Vi mener at både menighetsråd og fellesråd må forstås som lokale organer som utfører oppgaver på vegne av soknet.

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

0 stemmer Ingen tillegg

5 stemmer De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene

8 stemmer Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget

0 stemmer Det humanistiske verdigrunnlaget

1 stemme At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke

0 stemmer Vet ikke / ønsker ikke å svare.

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd)

Kommunen

Vet ikke / ønsker ikke å svare

Gjønnes-utvalgets flertall konkluderer med at hensynet til en likestilling mellom livssyn fører til den slutning at kommunen må ha ansvar for gravferdsforvaltningen. Det er imidlertid ikke gitt noen begrunnelse for en slik konklusjon ut over livssynslikheten.

Sola menighetsråd legger til grunn at det også i fremtiden vil være en statlig oppgave å fastsette hvilke tjenester som befolkningen skal være sikret på gravferdsområdet. Likeledes vil det være en statlig oppgave å gi føringer og rammer for sektoren. Staten kan også gjennom sin lovgivning opprette ulike ordninger for å sikre både saksbehandling og tjenestetilbud og at utøvelsen av disse er i tråd med forutsetningene for alle innbyggere og eventuelt opprette tilsyn for disse funksjonene. Vi mener derfor at det ikke er nødvendig for å sikre livssynsmangfoldet at driften av gravlundene ivaretas av kommunal myndighet.

Med disse forutsetningene vil vi legge vekt på at kirken besitter den nødvendige kompetanse for å ivareta driften. Den kirkelige gravferdsforvaltning har selv til i dag løst utfordringene med å møte det økende og kulturelle mangfoldet på en svært tilfredsstillende måte.

Fordi Den norske kirke vil være hovedaktør for gjennomføring av gravferdsremonier i overskuelig fremtid ønsker Sola menighetsråd at ansvaret for gravferdsdriften fortsatt ligger

hos kirken. Vi vil også legge til grunn at det ikke foreligger klager på kirkens utøvelse av denne myndighet fra noen tros- eller livssynssamfunn.

I tillegg til dette vil vi bemerke at gravlundsdrift krever kompetanse innenfor kultur, religion, ritualer, symboler, sorg og andre områder som handler om å møte forskjellige mennesker med innsikt og forståelse. Dette stiller gravferdsmyndigheten på store krav til profesjonalitet, bred kompetanse og ryddig forvaltning. Kirkens livssynsmessige forankring vil representere en ressurs i møte med utfordringene på denne sektor.

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret

Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret

Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret

Vet ikke / ønsker ikke å svare

Sola menighetsråd legger til grunn at kirkens medlemmer i hvert sokn i om lag tusen år har vært ansvarlig for finansiering, bygging og vedlikehold av kirkehus i Norge. Vi finner ingen grunn til å endre på dette selv om relasjonen mellom stat og kirke skulle bli endret.

Vi vil vurdere det positivt at den nære forbindelsen mellom kirke og kommune som har funnet sted i mer en 160 år i en viss grad kan opprettholdes. En kommunal relasjon vil kunne opprettholde og understreke kirkebyggenes spesielle og allmenne tilknytning langt utenfor de mest aktive brukerne.

Et fortsatt kommunalt ansvar for finansiering av kirkebyggene vil også videreføre samspillet mellom kirke og lokalsamfunn og ta vare på byggenes rolle og sentrale plass i lokal kulturhistorie og kulturlandskap. En kommunal rolle i forhold til kirkebyggene vil dessuten sikre et naturlig medansvar overfor andre trossamfunn som er aktive i kommunen. Dette vil gi et godt uttrykk for den viktige rollen kommunen har på det kulturminnepolitiske og religionspolitiske området.